

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLĂRĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an 100 Lei
Pe jumătate de an . . . 50 Lei

Apare odată în săptămână: Duminică

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada Eminescu N-rul 18.
Telefon pentru oraș și județ: 266.

Cum lucrează un preot.

Sunt câteva săptămâni de când la sfânta noastră episcopie s'a primit un raport despre situația unei parohii unde s'au cuibărit și baptiștii. Raportul spune între altele: „baptiștii își îmbracă și întrețin săracii lor, îi înmormântează gratuit, le întind ajutoare, chiar și unor săraci ortodoxi însă nu fără interes”.

Citind raportul ni-am zis: „ce bine ar fi să citim în cel mai apropiat raport următoarele: ortodoxii își îmbracă și întrețin săracii lor, îi înmormântează gratuit, le întind ajutoare, chiar și unor săraci baptiști ca să se convingă de fapta ortodoxă”. Dar veți zice: arată-ne cum lucrează un preot în direcția aceasta. Iată, satisfacem dorința aceasta, dar regretăm că preotul respectiv nu e din eparhie și avem bună nădejde că în curând vom scrie și despre munca preoților din eparhie.

Este vorba de preotul Gheorghe Vasilache din Vutcani (Moldova). Frăția Sa și-a zis așa: Nu este de ajuns ca preotul să predice dragostea creștină, mila față de cei mici și slabi, ci el trebuie ca prin fapte să arate că, cu sufletul și inima este plecat spre lucru de îndurare și milostenie. Mai cu seamă asupra noastră a preoților zace o mentalitate strigătoare de nedreptate din partea păstorilor. Preotul trebuie să spulbere socotința aceasta spre a se vedea că preotul are mâni „și de dat” nu numai de luat.

Și preotul nostru a înființat „Casa Săracilor” adică „fondul săracilor” — cum i-am zice noi. A introdus discul în biserică în scopul acesta. Cu ocazia mărturisirii enoriașilor, le cerea câte un ban pentru „cutia săracilor”. Căuta și alte mijloace, prin ceece a făcut ca

lumea să vadă că el se interesează de văduse și orfani, de cei păgubiți prin apă și foc, de copiii săraci și alți năpăstuiți.

V'am arătat cum lucrează un preot. Suntem convinși să ni se va da prilej și nouă să înregistrăm munca preoților noștri în această privință.

Cei trei judecători.

— Meditație biblică. —

În evanghelia Luca se istorisește, că sutașul (centurion, căpitan) garnizoanei din Capernaum a cerut lui Isus prin bătrânii Iudeilor, ca să vină să-i vindece servul. Bătrânii Jidovilor dădeau bine de sutaș, înainte Domnului *zicându-l, că ar fi vrednic acesta pentru a l-se plini cererea, căci iubește neamul lor și sinagoga el li-a zidit-o*. Dar încă pe cale fiind Domnul i-a tremis vorbă sutașul prin prieteni, să nu ostenească, pentru că *dânsul nu este vrednic să între Domnul sub acoperământul lui și deaceia nici pentru a-L întimpina în cale nu s'a socotit vrednic*, ci îl roagă, să vindece pe serv numai din depărtare cu cuvântul. Isus impresionat, a zis poporul ce-L lucunjură, că *nici întru Israil n'a aflat atâta credință și a vindecat pe servul sutașului așa, cum i s'a cerut (Cap. 7 v. 2—7)*.

Aici aflăm trei judecăți asupra sutașului. întâia o dau bătrânii poporului jidovesc, a doua o dă el însuși asupra sa și a treia o dă Domnul asupra lui. Acestea judecăți asupra sutașului în parte se deosebesc.

Trecând la aplicare concludem, că și noi avem trei judecători, cu judecăți, cari în parte se deosebesc. Alta este judecata oamenilor, alta trebuie să fie a noastră despre noi și alta poate să fie judecata Domnului.

I. Judecata oamenilor despre noi. Bătrânii Iudeilor îl socoteau pe sutaș vrednic. Cel ast-

fel apreciat nu era unul dintre dășii, un iudeu, ci un păgân, unul din romanii opresori, un exponent al imperiului lor. La început de sigur era și el urât de către iudei, dar iubind neamul lor și-a câștigat cinstirea lor. Și îl cinstesc nu după vorbele lui, ci după faptele lui.

Și pe noi după faptele noastre ne prețuiesc oamenii, și mai ales după acelea, cari le săvârșim pentru ei. Cine li zice: Vă iubesc, dar nu face pentru ei nimic, este un fățarnic, căci cel adevărat își împlinește datorințele către dășii venindu-le într'ajutor. Cel mai înalt grad de binemeritare a cinstirii și iubirii lor este sprijinirea obștei lor, a Bisericii ori națiunii lor, căci atare jertfă dovedește mai puternic, mai frumos și atrăgător iubirea către semenii.

Verdictul ce au dat iudeii despre sutaș era drept. Subt esteriorul lui aspru de ostaș bătea o inimă generoasă, o inimă nobilă. El era într'adevăr vrednic pentru a fi recomandat de către bătrânii poporului jidovesc, Domnului pentru a i-se face binele Lui, cu toate că era păgân.

Când opinia publică îl judecă pe cineva de vrednic, judecata aceasta este dreaptă în celea mai multe cazuri. Se întâmplă firește, ca opinia publică să fie falsificată de către purtătorii mincinoși de vorbe, precum a fost falsificată ea în privința Domnului, prin Arhieriei, cărturari și farisei. Nu odată se întâmplă, că opinia publică, întemeiată pe aparențe, să rățacească, de ex. când despre un om hrăpăreț, care împărțește daruri din avere furată, din avere răpită, se poartă vorba, că este un om de noblețe, ori când omul de gură mare, de fală, este socotit ca mai vrednic decât cel tăcut și modest. Dar falsetatea, omenească, precum și adevăratatea, eși-vor la lumină, mai nainte ori mai târziu.

Opinia publică judecă drept întrucât nu este înriurită de cei mincinoși, întrucât nu este coruptă. Deci controlă-vom judecata ei privitoare la noi și aflând-o întemeiată, primim-o-vom ca o orientare prețioasă pentru diregerea noastră în viitor.

II. Judecata noastră despre noi. Sutașul din Capernaum zicea despre sine, că nu este vrednic, — ca Domnul, pentru a vindeca pe servul lui, să între în casa lui, ba nici pentru ca să întimpine pe Învățătorul în cale, nu se socotea pe sine vrednic. În purtarea sutașului strălucește virtutea *umilinței*.

În purtarea creștinilor de azi, a ostașilor Domnului, nu strălucește ea, ci este chiar depreciată, pentru mentalitatea lumească, ce do-

minează societatea. După aceasta mentalitate născută din viața denaturată de toate zilele, nu e destul să simțim noi puterile sufletești și trupești, de cari dispunem, ci avem să le facem simțite și altora. În cine nu astfel ese la iveală demnitatea, acela nu poate avea — talent, iar cel cu talent nu poate fi — modest și umilit. Uite și calul de rassă suflă, își ridică și încoardă capul, își ridică picioarele celea dinainte, numai mârțoaga și asinul se pleacă resemnați, cu modestie. În omul de ceva trebuie să fie o puternică doză de demnitate.

Ei bine! creștinilor plini de demnitate ai zilelor de azi, cari vă conduceți de aceasta mentalitate pretențioasă, voi în locul sutașului din Capernaum desigur v'ați fi purtat altcum. Voi ați fi vorbit lui Isus așa: „Doamne, eu nu sunt israelit, ci sunt civele liber al falnicei Rome, șeful militar cetății Capernaum, carele am făcut mai mult pentru biata comunitate jidovească, decât întreaga adunare zidindu-li sinagoga, casa de rugăciune. Din respect pentru demnitatea mea, pentru meritul meu, vindecă-mi servul iubit“. Ori i-ați fi trimis prin alții aceasta vorbă: „Spuneți acelui bărbat din Nazaret, carele se cheamă Isus, câte v'am făcut eu vouă, și că ar putea să folosească prilejul pentru a se achita de recunoștință“. Și, umflându-vă pieptul de demnitate, ați pune și vârf: „să-și țină încă de cinste maestrul vostru, că poate veni în casa mea!“

Voi creștinilor de azi, cari suferiți în degenerarea demnității, priviți pe sutașul din Capernaum și vedeți cât este de modest și umilit; auziți cuvântul Domnului: „*blând sunt și smerit cu inima*“ (Mat. c. 11 v. 29), și învățați, că demnitatea, ce vi-o împuneți este sumeție lumească, urită și lui Dzeu și înțelepților, iar smerenia, ce vi-o împuneți uneori, este prefăcătorie, sumeție deghizată, căci pe față nu vă țineți demni pentru cutare cinste, iar în cugetul vostru nu cunoașteți pe cineva mai demn, decât pe voi înșivă!

Sutașul din Capernaum, păgânul dintre iudei, n'a fost după nume un urmaș al lui Hristos, dar în inimă și fapte stă mai pe sus, decât mulți creștini de azi, cari își aroagă demnitate și vrednicie la cinste, pentru ca și lumea, ce ușor se lasă sedusă, să li socotească ca și cum le-ar binemerita. Ba unii dintre ei află și în sine titlu la vrednicie, și anume partea mai mare în meritul negativ, ce îl au, că cel mult doar nu strică legea, deși nu o plinesc. Astfel vitrega care nu bate, nu gâtuie copilul se socotește și pretinde să fie socotită mamă bună. Cel ce pe aproapele nu-l

Înjură, nu-l vatămă în avere, ori în onoare, pretinde a fi apreciat ca prieten al lui. Pe aproapele nu l-a aruncat în apă, dar nici nu l-a scos din ea. Nu-i face mizerii, dar nici nu le alină!

Alți creștini află în sine titlu mai adevărat la cinste, în fapte și calități, întocmai ca fariseul din parabola Domnului (Luca c. 18), firește și ei uitându-și scăderile, greșalele. Dar ei uită și cuvântul Domnului: „*sluji netrebnice, numai datorია v'ați făcut*“ (Luca 17, 10) și „*să nu știe stânga ta, ce face dreapta ta*“ (Mat. 6, 3). Iar apostolul ne întreabă convingător: „*ce ai, ce n'ai primit, iar dacă ai primit, de ce te lauzi*“ (1 Cor. 4, 7)?

Astfel mulți creștini, patrunși fiind de patima de onoare a duhului lumesc, unii arogându-ș demnitate, alții exagerându-și-o, stau departe de calea Invățătorului divin, ca ai căruia următori se complac a se mărturisi, fără a se și învrednici de aceasta, cea mai înaltă cinste.

Apostolul Pavel zice: „*Nu cel ce se recomandă pe sine este încercat, ci pe care Domnului recomandă*“ (2 Cor. c. 10 v. 18). Și dacă totuș comite „neburnia“ de a se evidenția, o face în strimțorare (2 Cor. 11).

III. Judecata Domnului despre noi. Isus laudă credința sutașului. Laudă isvorul, care dă apa cea bună. Fără credință nu putem săvârși fapte bune. Și deși cu toată viața credinței, care o trăim, cu toate faptele ei bune, în fața menirei noastre de a fi desăvârșiți (Mat. 5, 48), simțim, că nu suntem demni creștini și ne umilim, totuș faptele noastre ne însoțesc în veșnicie pentru a primi resplata Domnului precum este scris: „*Fericțiți cari mor în Domnul, căci resplata faptelor îi vor urma*“ (Apoc. 14, 13).

Astfel apostolul, carele zicea despre sine, că este cel dintâiu dintre cei păcătoși (1 Tim. 1, 15), înaintea morții sale așteaptă cu încredere judecata lui Hristos. „*Luptă bună am luptat, călătoria am săvârșit, credința am păzit. Deacum mi s'a gătit mie cununa dreptății, care îmi va da mie Domnul Judecătorul cel drept în ziua aceea și nu numai mie, ci și tuturor, ce au iubit arătarea Lui*“ (2 Tim. 4, 6—8).

Iar creștinilor puși în umbră de sutașul credincios și umilit din Capernaum, cari seamănă ludeilor necredincioși și făloși din Capernaum, li sună profeta Domnului cătră acestia despre judecata viitoare: „*Și tu Capernaume, care până în ceriu te-ai înălțat, până în iad te vei pogori*“ (Mat. 11, 23)!

I. S.

Școala de Duminica.

— O propunere. —

În una din zilele trecute, pentru afaceri personale, am petrecut câteva ore la reședința unei eparhii vecine. Am avut fericirea a asista atunci la o conferință a preoțimei de acolo, reprezentată prin câte doi delegați în frunte cu protoereul fiecărui tract. Obiectul conferinței pomenite a fost: înființarea școlii de Duminica. Înființarea acestui mijloc de propagandă religioasă se decretase, în eparhia din chestiune, cu vre-o doi ani înainte, dar din cauze, necunoscute de mine, aceasta decretare a avut soarta celor mai multe gânduri bune românești; a rămas numai pe hârtie. Conferința pomenită a delegaților preotești avea deci să discute acum, propriu zis, înfăptuirea școlii de Duminica sau și mai bine zis: modul îndeplinirii ordinului primit.

Ceice răsfoesc revistele de caracter religios cunos scopul școlii de Duminica și sunt conștii de puterea, ce ar reprezenta, pentru ortodoxia noastră, acest mijloc de propagandă religioasă mai ales în lupta, ce avem de purtat cu diferitele secte religioase, precum sunt conștii și de lumina, ce s'ar putea tinde prin ea credincioșilor noștri, spre mântuirea sufletească a lor. De sine înțeles, că școala de Duminica, — ca ori și care cauză, — își va avea efectul țintit numai, dacă va funcționa în modul cel mai perfect posibil.

Cunoscând acestea, oare vom avea noi pretenția de a fi ținuți în rândul oamenilor cinstitori de dregătoria și conștii de datorია lor, dacă nu vom încerca, fără doar și poate, înființarea unei asemenea instituțiuni?

După încreștarea acestor idei de ordin general, fie-ne îngăduit, a ne întoarce la conferința preoțiască amintită mai sus din cauza, că acolo s'au exprimat unele păreri, cari privesc partea practică a înființării acestei școli de Duminica.

Am zis, că obiectul conferinței era, nu înființarea școlii de Duminica, căci aceasta fusese decretată deja de autoritatea diecezană cu vre-o doi ani înainte, ci mai mult punerea în aplicare, înfăptuirea ei, după ce s'a observat, că în acest restimp, ea n'a funcționat.

Oratorii preoțimei au recunoscut toți binefacerile acestei instituțiuni, dar arătau, că s'au lovit de multe și grele obstacole, când — potrivit ordinului — au încercat în făptuirea ei.

Acestea pedeci, în rezumat, ar fi cam următoarele:

1. Lipsa unui local potrivit.
2. Credincioșii, în general, se țin departe de aceasta școală, iar pușinii, cari au venit la început, în câteva dumineci, au încetat a se mai prezenta.
3. În timpul hotărât pentru prelegeri fiind deschise birturile și îngăduite jocurile, credincioșii află mai multă plăcere, a se distrage acolo.

4. Primăriile, — în unele comune, — au îndatnat, a ținea adunări comunale în acest timp, care fapt de asemenea atrage un însemnat număr de parohieni.

5. Preoțimea ca conducătoarea acestei instituții, nu are la îndemână materialul necesar pentru predare, fiind literatura română, în ramul acesta, primitivă și-și câta brumă ar fi, nu este sistematizată.

6. Prelegerile nu se pot ținea regulat pentru lipsa de preoți în multe parohii, la ce se mai adaug și îndatoririle de serviciu preoțesc extern.

7. Serviciul divin prea lung dinainte de masă obosește pe preot și credincioși, din ce rezultă la cel dintâi: neputința fizică, la cei din urmă: neinteres pentru prelegerea de după masă.

Urmarea discuțiilor a fost hotărârea, că: școala de duminică, socotită necesară și folositoare pentru toate parohiile, să se înfăptuiască inomis în acelea parohii, — deocamdată, — unde este cu putință, lăsându-se iscusinții preotului modul, de a încerca învingerea sau delăturarea greutăților și pedecilor, ce-istau în cale.

S'a accentuat, cu multă căldură, de către înalte persoane ierarhice, că preoțimei li va succede învingerea greutăților și pedecilor de tot felul și prin urmare înființarea școlii de duminică, dacă ea individual:

1. Își va pune tot sufletul său, aceasta fiind condiția primă și cea mai de căpetenie și

2. Dacă va lua în folosință, cu vreme și fără vreme, ajutorul cel mare, ce-l oferă cartea cărților: Sf. scriptură, condiție asemenea celei dintâi.

Mai amintesc împrejurarea, că autoritatea diecezană respectivă și-a luat angajamentul, de a aduna materialul necesar și potrivit pentru predare în aceasta școală și să-l pună la îndemâna preoțimei, precum și de a ajuta preoțimea, unde va fi lipsă și puțință, la înlăturarea greutăților și cu aceasta am terminat, — în mod foarte sumar, — cronica conferinții pomenite.

Cunoscând folosul enorm, ce îl poate aduce dreptei credințe școala de duminică înfăptuită de mult timp în alte țări și la alte confesiuni, nu putem rămânea nici noi nepăsători față de aceste instituții. Ar fi aceasta o crimă în contra bisericii, a țării și a neamului nostru. Vremea lui: „mult vorbit și nimic făcut” s'a isprăvit.

Să vedem deci ce am putea face noi, pentru că nu dorim sporirea încă cu unul a ordinelor născute moarte, ci — cunoscând situația din parohiile noastre și luând în seama, ce anume ar fi realizabil, — aceasta să hotărîm punând apoi tot sufletul la înfăptuirea hotărîrii.

În expunerea, ce voim să facem, va trebui să ținem seamă de celea exprimate în conferința amintită la început, având preoțimea de acolo o oarecare experiență pe acest teren.

Ca local potrivit scopului nostru, — scoțând din combinație școala, de care nu dispunem, — re-

mâne, aproape în general, sf. biserică, având în foarte puține parohii: casă culturală. Sfințenia bisericii însă ne împiedcă a duce acolo cuvântări, cântări și cetiri, cari nu sunt cuprinse în sf. scriptură sau cărțile rituale, deci va trebui să rămânem numai la ce ne dau acestea cărți; iar timpul fiind după amiază, lucru firesc, nu vom putea săvârși alt serviciu, decât al Vecerniei. Vom lua deci serviciul Vecerniei. Pentru a atrage pe credincioși însă este lipsă a face acest serviciu plăcut.

În privința stranei deci nu ne vom mărgini numai la cantorul cu voce mai mult sau mai puțin plăcută. Fiecare preot își va da toată silința, tot sufletul la formarea de cântăreți bineștiind, că cântarea executată de mai mulți — fie și unisono — este mai plăcută ascultătorilor pe de o parte, iar pe de alta angajând la acțiune mai multe persoane, acelea vor fi oarecum obligate a cerceta sf. biserică, cece este chiar scopul nostru. Pe lângă aceasta, — și cu timpul, — acești cântăreți vor folosi bisericii și la Utrenie și Liturgie. Este locul să amintim aici, că după ce în școala noastră de azi nu se propune cântarea bisericască, obligația formării cântăreților bis. ne revine nouă, deci va trebui, ca o parte din timpul de catehizație să-l folosim la instruirea școlărilor în cântările bisericesti, având principiul: decât multă știință, mai bine multă inimă, iar cheia inimii se află mai degrabă la cântăreț, decât la înțălept.

Din cântările propriu zise ale vecerniei vom lua cât mai puține și acestea din două cauze. Întâiu pentru a nu lungi serviciul și al doilea pentru a ne folosi de cât mai puține cântări executate de o singură persoană, ca în acest chip timpul obținut în plus, să-l putem întrebuiți, pentru a executa, — la sfârșit, — cântări de-ale altor servicii d-zeești, cari cântări fiind mai cunoscute, — ca text și melodie, — se pot cânta de un grup de cântăreți în cor pe una sau două voci, ori chiar de cor vocal, dacă avem.

Cuvântarea, care nu va putea lipsi, va ocupa o însemnată parte din timpul serviciului. Predici, — în sensul strict al cuvântului, — se vor rosti cât mai rar; aceasta iarăși pentru două motive; întâi pentru că preotul nu va avea timpul necesar, de a-se pregăti și al doilea pentru că predicând cel puțin de 150 ori pe an acelorași credincioși, va deveni prea obicinuit. Deci pentru cuvântare se vor lua de model: cetiri și tălcuirii din Biblie, de preotul Trifa, redactorul ziarului „Lumina Satelor” din Sibiu, citindu-se părți din Sf. Scriptură a Test. vechiu, mai ales și apoi interpretându-se celea citite. Aci socotesc necesar a aminti, că ar fi ducător la scop, să se facă acelaș lucru, la serviciul dinainte de masă, cu părți din Sf. Scriptură a Testamentului nou.

Sfârșind serviciul tipic al Vecerniei în chipul arătat mai sus, după cuvântare, vom executa cu grupul de cântăreți, cântări mai cunoscute și mai frumoase, de ale altor servicii d-zeești.

În acest chip lucrând vom delătura impedimentul prin: lipsa de local, putând întrebuiți spre sco-pul nostru edificiul sfintei biserici.

Punând tot sufletul, ca serviciul nostru să fie plăcut, vom atrage la noi pe credincioși, deci se vor delătura și impedimentele, cari isvorăsc din neinteresarea, din orice cauze, a acestora. Mai întâi vor veni cei mai plini de credință și cei-ce — din orice cauze de împedecare, — n'au putut veni înainte de masă; apoi vor veni cei, cari în lipsă de serviciu la biserica noastră cercetează alte locuri de închinare, mai târziu cei doritori de senzații de pe la primării și de prin divanurile din străzi și în fine vor veni, — eu am aceasta credință, — și cei-ce azi cercetează birturile și alte localuri de distracție.

Acest fel de serviciu va fi de mare folos și preoțimel și credincioșilor. Preoțimea pe deoparte va pătrunde, ea însăși, tot mai mult în și mai adânc în conștiința Sf. Scripturi, spre edificarea sa proprie intelectuală și morală, prin aceasta pe de altă parte, va fi în stare a lumina cu atât mai bine pe credincioși, spre mântuirea lor. Așa numai va fi vrednică preoțimea de cuvintele marelui învățător: „Vol sunteți lumina lumii și sarea pământului“, adică se va afirma tot mai mult a fi, ceea-ce trebuie să fie: un factor indispensabil în societatea omenească.

În fine, pentru ca atât preotul, cât și credincioșii să nu simtă prea mult oboseala serviciului din chestiune, aflu de lipsă a amintii, că ar trebui uniformizat și timpul serviciului dinainte de masă. În unele parohii utrenia se împreună cu liturgia, în altele, acestea se săvârșesc despărțite. Mie mi-se pare a fi mai practică, — cel puțin pentru parohiile de prin sate, — îmbinarea utreniei și liturgiei, dar să se dispună de P. S. Arhiereu, că în nici un caz serviciul sf. liturghii să nu treacă peste ora 10½ vara și 11 iarna, ca astfel atât preotul, cât și credincioșii să poasă destul timp liber între serviciul dinainte și cel după masă.

De sine înțeles, că odată introdus, — unde este cu putință, — serviciul vecerniei în dumineci și sărbători, acela să fie tot atât de deobligator pentru preot, ca și serviciul sfintei liturghii înainte de masă, putându-se întrelăsa săvârșirea ei numai în cazuri grave și anunțându-se aceasta întrelăsare la serviciul dinainte de masă.

Biserica noastră așteaptă dela preoțimea sa, ca să se folosească de toate mijloacele cinstitute, cari ar putea promovă interesele dreptei credințe.

Acestea simple și nepretențioase șire, s'au celtit de subsemnatul preot, ca propunere, în ședința sinodului protopopesc al tractului Șiria în ziua de 11 Februarie a. c.

Sinodul ppesc amintit, aflând ideea salutară, a acceptat propunerea hotărând a o înaintă, Venerabilului Consistor spre competență afacere și dispunere despre ceia, ce va afla necesare, precum a mai ho-

tărât a-se trimite spre desbatere și conferinței pastorale a preoților, ce se va ține în primăvară.

Deci, pentruca preoțimea din tractul Șiria, să poată face din aceasta chestiune vitală, obiect de serioasă studiere, a fost îndemnat propunătorul să încerce publicarea ei în acest organ. M'ași bucură mult, dacă s'ar afla în fiecare tract câte un frate, care să studieze temeinic chestiunea de față și să o aducă, ca lucrare originală, în conferința pastorală din tractul său, ca în urmă Venerabilul Consistor, dintre păreri diferite, să ne poată da îndrumurile cele mai salutare.

Chier, la 12 Februarie 1926.

Ioan Ispas, preot ort. rom.

Nr. 701/1926.

Aviz oficial.

Se aduce la cunoștință celor interesați că examenul de cvalificațiune preoțească cu candidații de preoție prescriși prin Statutul organic și regulamentul special se va ține Luni în 15 Martie a. c. la oarele 8 a. m. în sala de ședință a Consistorului.

La cererile de admitere sunt a se anexa:

1. Act de botez dela oficiul parohial eliberat în timpul cel mai recent.
2. Testimoniul școlar despre pregătirile anterioare.
3. Certificat de moralitate.
4. Absolutorul teologic.

Arad, la 22 Februarie 1926.

Consistorul ortodox român din Arad.

Starea fondului de propagandă

Contribuiri noi:

Damaschin Medrea preot Baia	Lei 100
Adrian Mursa preot Bătuța	100
Iosif Popovici preot Bărzava	100
Terentie Ciorogariu preot Bărzava	100
Dimitrie Maci preot Căpruța	100
Mihailu Jurca preot Cladova	100
Ioan Petrila preot Conop	100
Cornel Monța preot Corbești	100
Romul St Muntean preot Dumbravița	100
Vasilie Givu preot Găvoșdia	100
Ioan Covaci preot Gulița	100
Petre Ciongradi preot Groși	100
Petru Binciciu preot Ilteu	100
Gheorghe Lupuț preot Lupești	100
Dimitrie Ganea preot Milova	100
Nicolae Neagota preot Monoroștia	100
Ioan Evuțian preot Odvoș	100
Cornel Popescu preot Păuliș	100
Partenie Mârza preot Petriș	100
Ioan Tomuța preot Pârnești	100
Procopiu Givulescu protopop Radna	500
Aleriu Doboș preot Radna	100
Petru Vesa preot Roșia	100
Iosif Ognean preot Săvârșin	100
Petru Elenesiu preot Săvârșin	100
Vasilie Popa preot Toc	100
Ioachim Turcu preot Vărădia	100

Convocare.

Frații preoți, membrii ai cercului religios Mândruloc, sunt rugați a lua parte la întrunirea, ce se va ține în comuna *Miniș*, în ziua de 9 Martie a. c. (SS. 40 Mucenici, Hramul bisericii).

Program: La orele 8 dimineața Utrenie. La 9^{1/2} sf. liturgie în sobor. La priceasnă va predica pr. I. Pascu din Mândruloc. Conferință intimă. După masă la orele 3 întrunire la școală și împărțirea de cărți și broșuri religioase-morale. Pr. Ioan Marșleu va vorbi despre călătoria la Ierusalim.

Cuvin la 22 Febr. 1926.

Dumitru Popă m. p.
notar.

Nicolae Tândrău,
președinte.

Convocare.

În conformitate cu § 5. din Regulamentul pentru org. Desp. a Asociației clerului „Andrei Șaguna” convocăm adunarea generală de primăvară a Desp. Belinț pe 26 Martie 1926 la *Balinț*, cu următorul program:

1. Utrenie și mărturisirea fraților preoți prin duhovnicii tractuali: pâr. A Popovici din Tergoviște și pâr. I. Cloambeș din Șuşanovăț.
2. Liturgie în sobor, la priceasnă împărțire cu Sf. Taine și apoi predică rostită de pâr. I. Căpitan din Cladova.
3. Chemarea Duhului Sf.
4. Cuvântul de deschidere, prin președinte.
5. Raport despre activitatea Desp. pe an. 1925.
6. Raport despre activitatea cercurilor religioase pe trecut.
7. Raportul casierului despre încassarea cotizațiilor pe trecut.
8. Alegerea președinților și secretariilor pentru cerc. rel.
9. Alegerea a lor 2 delegați pentru congres.
10. Eventuale propuneri.
11. Închiderea adunării prin președinte.

De și Regulamentul As. cl. pe baza §. 5. prevede, ca adunarea generală ord. de primăvară să se țină în 2 zile continuativ, cu toate acestea comitetul Desp. constrâns de împrejurări, decide ca programa acestei adunări să se execute într-o singură zi.

Mărturisirea și împărțirea cu sf. Taine s'a fixat pe ziua adunării gen. cu consăntămîntul fraților preoți duhovnicii tractuali. Sunt deobligați toți frații preoți a lua parte la aceasta adunare, a se mărturisi și a se împărțși cu sf. Taine.

Sunt rugați cu înzistință frații preoți să aducă cu sine fiecare taxa de membru pe a. c. și restanțele pe anii trecuți.

Fiecare frate în Hristos din despărțămîntul Belințului să se prezinte la aceasta adunare ordinară prin prezenta convocare.

Leucușești, din ședința comitetului Desp. ținută la 18 Februarie 1926.

Ioan Trifu, preot
prez. Desp. Belinț.

Nicolae Ardelean, preot
secret. Desp. Belinț.

CONCURSE.

Nr. 424/1926.

Pentru îndeplinirea postului de protopresbiter-paroh în tractul *Vinga*, se publică concurs cu termen de 30 zile, computele dela prima zi, ce urmează după publicare în organul oficial „Biserica și Școala” cu emolumentele:

I. Dela parohia centrală Vinga:

- a) sesiunea parohială în estenziune de 32 jughere cad. și 800 st. □;
- b) stolele legale;
- c) întregirea dotației preoțești dela Stat conform legilor în vigoare.

II. Din protopresbiterat:

- a) Bir protopesc. fiecare preot-paroh din tract 125 kg. grâu în natură;
- b) retribuția protopopească dela Consistor.
- c) retribuția protopopească dela Stat;
- d) Casa protopopească.

Toate dările și sarcinele publice după sesiunea parohială le va suporta protopresbiterul alegând.

Aspiranții la acest post se avizează, că în termenul indicat să înainteze subsemnatului Consistor recursurile lor instruite cu documentele de calificare, prescrisă în §-ul 53 din Statutul Organic și prin concluzul congresual Nr. 111 din 1888 și anume: să dovedească, că au calificarea recerută a reflectanților la parohiile de clasa primă, să producă testimoniu de maturitate și să dovedească cu atestat, că au împlinit cel puțin cinci ani în serviciul bisericesc sau școlar cu succes deplin mulțămitor și că prin zelul, capacitatea și diligența lor s'au distins pe terenul bisericesc-școlar.

Arad, din ședința plenară a Consistorului ort. rumân, ținută în 11 Februarie 1926.

Consistorul ort. rom. din Arad.

—□—

2—3

În conformitate cu rezoluțiunea Ven. Consistor No. 269/926 pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu drept de succesiune pe lângă preotul Iosif Matei din parohia II. *Timișoara-Fabrig* se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul diecezan „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. $\frac{1}{2}$ din sesiunea parohială, din stole și din birul din parohie.

2. $\frac{1}{2}$ din ajutorul și paușalul de lemne primit dela oraș.

3. $\frac{1}{2}$ din întregirea dotației preoțești dela stat a preot. Iosif Matei până la stabilirea dotației de capelan din partea Ministerului Cultelor.

Din dările ce revin după beneficiul din parohie $\frac{1}{2}$ cade în sarcina celui ales.

Cel ales va fi obligat a săvârși toate funcțiile din parohie și a servi în sf. biserică alternativ cu parohul din cealaltă parohie, având a predică în totdeauna, când va fi rândul la serviciu. Va catihiză la școalele primare și de ucenici din Cetate și Fabric și va face serviciile (în mormântări) la spitalele din Timișoara, unde va fi designat de protopopul tractual.

Reflectanții pot să fie cand. de preoți, sau preoți, dar în funcție bisericească, toți cu cvalificațiune de clasa I.

Cei doritori a competi la acest post se vor prezenta în cutare Duminică ori sărbătoare în sf. biserică din Timișoara-Fabric spre a-și arată dexteritatea în cele rituale și oratorie, conformându-se strict dispozițiilor §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii; iar recursele însoțite de anexele necesare adresate comitetului parohial din Timișoara-Fabric, le vor înainta în termenul concursual, oficiului protopopesc ort. român din Timișoara.

Cei din Altă dieceză vor cere întâi binecuvântarea P. S. Sale Domnului Episcop diecezan spre a putea recurge.

Timișoara-Fabric, din ședința comitetului parohial ținută la 10 Ianuarie 1926.

Constantin Țaran m. p.
președ. com. parohial

Gheorghe Caba m. p.
notar

În înțelegere cu: Dr. P. Țiucra m. p. protopop.

—□—

1—3

Pentru întregirea vacantului post de preot din Dubești, tractul Belinț, se exrie concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Biserica și Școala“

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Usufructul sesiei parohiale, constătătoare din 30 jug., parte arător, parte fânaț.

2. Usufructul unui intravilan parohial de $\frac{3}{4}$ jug.

3. Stole legale.

4. Birul parohial, constătător din 15 litri bucate de numărul de casă: $\frac{1}{2}$ grâu și $\frac{1}{2}$ cucuruz sfărâmat.

5. Retribuția dela stat, pe care parohia nu o garantează.

De locuință parohială se va îngriji parohia, până ce se va contribui casă parohială și supraedificiate la care se deobligă parohia

Parohia e de cl. I. dar se admit și reflectanți cu cvalificație de cl. II.

Alesul va predică în toate Duminicile și sărbătorile va suporta toate dările publice după beneficiul său și e dator să catihizeze elevii ort. rom. dela școala primară, fără altă remunerație din partea parohiei.

Reflectanții își vor așterne petițiile concursuale instruate cu documentele prescrise, comitetului parohial din Dubești, pe calale oficiului protopresbiterial ort. rom. din Belinț, județul Timiș și pe lângă respectarea dispozițiilor din §-ul 33 al Regul. pentru parohii, au să se prezenteze în termenul concursului, într-o Duminică ori sărbătoare în s. biserică din Du-

bești, spre a-și arată desteritatea în tipic, cântare și oratorie.

Dacă sunt din altă eparhie, trebuie să se prezenteze P. S. Domn Episcop diecezan, spre a li se da binecuvântarea ca să poată reflecta.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: Gherasim Sârbu, protopresbiter ort. rom.

—□—

1—3

Nr. 472/925.

Concurs din oficiu.

Pe urma ordinului consistorial Nr. 4222/925 se publică concurs din oficiu, pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu dreptul de succesiune, pe lângă parohul Ioan Micu din Căpâlnaș (protopopiatul Lipovei) cu termen 30 de zile, dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Emolumintele sunt:

1. Un intravilan parohial de 1600 st. □.

2. Una sesiune de pământ din cele reduse, numită sesia I.

3. Stolele legale.

4. Birul legal.

5. Eventuală întregire dela stat, pentru care parohia nu garantează.

Alesul capelan, din bir și stole va beneficia jumătate, iar jumătate revine parohului pe timpul cât va fi în funcțiune, având a suporta toate sarcinile după venitul ce beneficiază.

Alesul este îndatorat a predică în toate duminicile și sărbătorile a catihiză la școalele primare din localitate.

Parohia e de clasa I. primă, recurenții vor dovedi asemenea cvalificațiune.

Reflectanții își vor înainta recursele ajustate cu documentele recerute, precum și cu certificat despre eventualul serviciu prestat, — adresate Comitetului parohial ortodox român din Căpâlnaș — la oficiul protopopesc ort. rom. din Lipova și cu prealabila avizare a protopresbiterului tractual se vor prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare în sf. biserică din Căpâlnaș, spre a-și arată desteritatea în cele rituală și oratorie, observând strict dispozițiunile §-ului 33 din Reg. pentru parohii.

Cel din alta dieceză au se posedă permisiunea P. S. Sale D-lui Episcop diecezan de a putea recurge, ceace vor dovedi protopresbiterului tractual, spre a li-se dă voia a se prezenta în parohia.

Lipova, la 12 Februarie 1926.

Fabriciu Manuila, protopresbiter tractual.

—□—

2—3

Nr. 49/1926.

Concurs repeșit.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante Șistaroș, protopresbiteriatul Lipovei, conform ordinului consist. Nr. 781/926 se publică din nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Venitele parohiei sunt: 1. Un intravilan cu un techiu. 2. Una sesiune parohială în estenslune de 30 jugh. 3. Birul în natură dela credincioși. 4. Stolele legale. 5. Întregirea dotației preoțești dela stat. Casă parohială nefiind, comuna bisericească se va îngriji de locuință pentru preot până la zidirea casei parohiale.

Alesul are să predică cel puțin de două ori pe lună, să supoarte toate dările după venitul parohial și să catihizeze la școalele primare din loc.

Parohia e de clasa II. se admit însă și recurenți cu calificare de clasa III-a, deci reflectanții au să dovedească că posedă calificarea corespunzătoare și să se prezinte în sf. biserică din Șiștaroveț în termenul concursual în vre-o Duminică ori sârbătoare spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie observând strict dispozițiunile §-lui 33 din Reg. pentru parohii.

Recursele ajustate cu documentele recerute și atestat despre eventualul serviciu prestat se vor înainta P. On. oficiu protopopesc ort. rom. din Lipova în termenul concursual.

Cei din altă dieceză au să dovedească că posedă binecuvântarea P. S. Sale D-lui Episcop diecezan spre a putea recurge.

Șiștaroveț, din ședința Comitetului parohial ort. român dela 16 Februarie 1926.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu: *Fabriciu Mănuila*, protopop.

—□—

2-3

Nr. 60-926.

Concurs repetit. Pentru îndeplinirea parohiei **Lalașint** (protopopiatul Lipovei) devenită vacantă prin decedarea parohului Ioan Hadan în conformitate cu rezoluțiunea consistorială Nr. 661/926, se publică de nou concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios a „Biserica și Școala”.

Emolumintele sunt:

1. Un intravilan parohial.
2. Una sesiune de pământ parohial în estenziunea sa de astăzi așa precum a folosit-o decedatul paroh de 32 jugh. și anume: 20 jugh. arabil și 12 jugh. fânaț tot la șes, pe timpul cât va fi numai un preot în comuna bisericească.

3. Stolele legale.

4. Birul legal care stă din una măsură cucuruz dela fiecare număr de casă, iar dacă pe un intravilan ar fi două case, aceste laolaltă plătesc măsura respective de fiecare jumătate măsură.

Din venitul parohial jumătate — până la 2 Martie 1926 — compete văduvei preotese rămasă după decedatul preot, care va suporta toate dările după beneficiul său. Preotul ales va predica în toată Duminică și sârbătoarea, va catehiza la școlile din loc, și va suporta toate dările după beneficiul său.

Parohia e de clasa III-a, recurenții vor dovedi asemenea calificare.

Reflectanții își vor înainta recursurile ajustate cu documentele recerute — adresate Comitetului parohial ortodoxă română din Lalașint, — la oficiul protopopesc ortodoxă română din Lipova și se vor prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare în sf. biserică din Lalașint, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie observând strict dispozițiunile §-lui 33 din Reg. pentru parohii.

Cei din altă dieceză au să posedă permisiunea P. S. Sale D-lui Episcop diecezan de a putea recurge, ceia-ce vor dovedi protopresbiterul tractual spre a li-se da voia a se prezenta în parohie.

Lalașint, din ședința comitetului parohial ortodoxă română, ținută la 8 Iunie 1925.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu: *Fabriciu Manuilă*, protopop.

—□—

3-3

Pentru întregirea parohiei vacante din **Ramna**, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul „Biserica și Școala”, pe lângă următoarele venite:

1. Usufructul sesiei parohiale constatatoare din 3 jug. pământ arabil, 16 jug., care le folosește comuna de pășune. Comuna se declară, că la împroprietărire va schimba aceste 16 jug. de pășune și va da altele cu pădure.

2. Usufructul unui intravilan.

3. Stolele legale și bir legal.

4. Distribuția dela stat, pentru care parohia nu la nici o răspundere.

Parohia e de cl. III-a.

Alesul va predica în toată Duminică și sârbătoarea, va suporta toate dările după beneficiul său, fiind îndatorat a catehiza la școala primară din loc, fără alta remunerație din partea parohiei.

Reflectanții își vor înainta petițiile înscrise în regulă comitetului parohial, pe calea oficiului protopresbiteral din Buteni, în termenul concursual.

Tot în acest termen sunt poștiți a se prezenta într'o Duminică sau într'o sârbătoare în sf. biserică din Ramna, pentru a-și arăta dexteritatea în cântare și oratorie.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu: *F. Roxin*, protopop.

A v i z.

Se aduce la cunoștința On. public, autorităților publice și autorităților bisericești, că am deschis un birou de

„ARCHITECTURĂ și CONSTRUCȚIUNI”

Instalat visa-vis de gara CFR. Arad.

Executăm tot felul de planuri și devize pentru locuințe, școli și biserici și alte lucruri cari aparțin arhitecturii, totodată și întreprindem orice lucrări de această ramură.

Cu stimă:

DAN și DRECIN,

Birou de Arhitectură și Construcțiuni.

A v i z.

Cu onoare aduc la cunoștință onorabilului public și autorităților bisericești, că în Arad, str. Românului Nr. 7, am deschis un *birou tehnic de arhitectură; construiesc orice planuri de casă, școli și biserici* împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colajonări de totfelul de lucrări de zidiri și întreprind totfelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:

Teodor Cioban,

arhitect.

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: **Prefectura Județului.**